

KVINDEBLADET

• HVAD VI VIL •

UDGIVET AF

DE SAMLEDE KVINDEFØRENINGER.

Nr. 31.

Udgaar hver Søndag. Abonnement 60 Øre
pr. Kvartal foruden Postpenge. Annoncer
pr. Petitlinie eller dens Plads 10 Øre.

København, Søndagen den 31. Juli 1892.

V. Aargang.

Alle Klager over Uregelmæssigheder i
Bladets Forsendelse bedes indgivet til
det Posthus, hvorfra Bladet udleveres.

Bjørnstjerne Bjørnsons Fredsoratorium.

(Eftertryk forbydes).

Med Geniets lykkelige, sikre Greb har Bjørnstjerne Bjørnson her valgt Oratoriets pompøse Form for sine store Tanker.

Et Oratorium er et Kunstværk, hvori Vokal- og Instrumentalmusik former sig om Fremstillingen af en dramatisk Tekst.

Nogle af Verdens største Komponister, Händel, Sebastian Bach, Mozart og Mendelsohn-Bartholdy har med gribende Virkning i Toner malet os de guddommeligste, de mest ophøjede Emner efter den bibelske Tekst.

Ingen, der f. Eks. har hørt Sebastian Bachs store Passionsoratorium efter Mathæus-Evangeliet, kan vist nogen Sinde glemme, hvorledes Tekst og Musik her smelter sammen til et vidunderligt stort Hele, der tager ens Sjæl fuldstændig fangen Man glemmer Tid og Sted — man er levende, personlig til Stede under Vandringer fra Jerusalem til Golgatha Langfredags-Lidelsen og Opstandelsen er ens egen.

Den vanvittige, altopslugende Lidenskab, der ligger i Jødernes Raab til Pilatus om Jesus: „Korsfæst ham! Korsfæst ham! Hans Blod komme over os og over vore Børn!“ lyder som et grufuldt, sønderrivende Tordenskrald, der gennemryster en. Man forfærdes over den dybe Stilhed, der saa pludseligt følger efter Fanatismens vilde Raab. Det er, som om Luften blev tung og lummer under den Blodskyld, Jøderne har nedkaldt over de kommende Slægters Hoveder.

* * *

Saadan griber Mathæus-Oratoriet en og saadan gribes man ved at læse

Bjørnsons Oratorium, skønt det store Billede, han opruller for os, endnu mangler Tonernes Klædebon

. . . Den store Blodskyld hviler endnu over Jorden . . . Fredstyrsten, der gav sit Liv hen for at frelse den lidende Menneskehed, har endnu ikke besejret Brutaliteten . . .

Krigens Rædsel ruger nattekold over Jorden, men ude i Øst ses det første Glimt af den Dag, der skal komme.

Bjørnstjerne Bjørnsons Fredsoratorium er et Solbud derom fra Poesiens Land.

Aldeles fortryllende indledes Oratoriet med en Skildring af Børnenes Vaarglæde ude i Skoven:

Vi søger i skogen de sollyse plætter,
aa nej, som det dufter og yrer og sprætter,
og toner.

Før løvet kan skygge, sig blomsterne skynner,
violer og primula, og der begynder
anemoner.

Hør, lærken er kommen! Og rundtom i skager
flyr trosten, den skøjer og støjer og svarer
paa spøken.

Før nu er her foraar og frihed og løjer;
men vi, som har skolelov, mest os fornøjer, —
hør gjøken!

Saa glider den vaarlyse, fredelige Stemning pludselig bort. Luften formørkes som før et Uvejr De første Krigsrygter dukker frem og lægger sig som en ildevarslende Anelse over fredelige Hjem.

Bj. Bj. maler i store Træk Krigens knugende Ødelæggelse, selv paa de Steder, hvor den ikke raser:

„Hæsten skjærer det fra plogen —
manden river det fra hjemmet —
slukker ilden i fabrikken.“

. . . Man ser det Tog, der i Nattens Stilhed drager fra Hjemmet mod Krigslejren, — ser den korte, smertelige Afsked mellem Moder og Børn, — hører Drøn af Hestetramp og taktfaste Fodtrin — Klang af

Horn og Tromme, der lidt efter lidt dør hen, efterladende

„Ensomhed — et øde,
som var alt de kære døde.“

Det Afsnit i Oratoriet, der hedder Krigsrygter, er, som sagt, lige saa meget malet som skrevet; for ingen kan læse det, uden at det bliver saa levende, som om Billede paa Billede drog forbi en.

Saa skifter Scenen.

Man føler Valkyriens Vingesus som et isnende Pust oppe fra Luften. — Deres glade Skrig: „Ho—i! ho—i!“ klinger triumferende ud i Rummet. — Gennem Valkyriernes Sang skildrer Digteren den daarende Rus, der ligger over Storhedsminderne. Længslen efter Vikingedaad ægges under Lurklang og Vaahengny.

I Valkyriesangen blander Arverøsterne sig:

1. Arven fra Fædrene.	3. Arven i blodsmak
2. ældste i Verden	4. og sejer, —

Sejerssikre synger Valkyrierne i Slutningskoret:

„Tænd fakler paa dødsvejen mot vor hall,
saa det lyser, det ridt, som et æres-kall“ . . .

. . . Saa møder man Garnisonstropperne, der i opildnet Krigsbegejstring raaber:

„Leve krigen! — leve æren —
leve kongen — leve hæren!“

Begejstringen opflammes yderligere af Hærføreren, der lærer sine Mænd, at Kamp for Fædrelandet giver Kæmperang. Fædrelandet er den Mo'r, som Sønnerne skylder at ofre alt, lige til det unge, fagre Liv.

Saa følger Præstevelsignelsen over den kampberedte Hær . . . Der er en gammeltestamentlig Storhed i denne Velsignelse. Saaledes maa Aron og Josva have talt til det Folk, der gennem blodige Kampe skulde vinde det forjættede Land i den Herre Zebaoths Navn. . . . Saaledes er Blodsmyste-